

РЕГЛАМЕНТ ПОСТІЙНО ДІЮЧОГО ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДУ ПРИ КОРПОРАЦІЇ «БОГДАН»

Розділ I. Загальні положення

Стаття 1. Визначення термінів

Третейський суд - недержавний, незалежний, постійно діючий орган, утворений відповідним рішенням засновника – Корпорацією «БОГДАН» у порядку, встановленому цим Регламентом, Положенням «Про постійно діючий Третейський суд при Корпорації «БОГДАН» та Законом України "Про третейські суди" для вирішення спорів, що виникають із цивільних та господарських відносин.

Третейський суддя - фізична особа, призначена чи обрана сторонами у погодженому порядку відповідно до Закону України "Про третейські суди" та Регламенту постійно діючого Третейського суду при Корпорації «БОГДАН» (далі - Регламент) для вирішення спорів у Третейському суді.

Третейський розгляд - процес вирішення спору і прийняття рішення Третейським судом.

Третейська угода - угода сторін про передачу спору на вирішення Третейським судом.

Регламент Третейського суду - документ, затверджений Корпорацією «БОГДАН», яким визначаються порядок та правила вирішення спорів у Третейському суді, правила звернення до Третейського суду, порядок формування складу третейського суду, інші питання, пов'язані з вирішенням спорів Третейським судом.

Сторони третейського розгляду (далі - сторони) - позивач та відповідач. Позивачами є фізичні та юридичні особи, що пред'явили позов про захист своїх порушених чи оспорюваних прав або охоронюваних законом інтересів. Відповідачами є фізичні та юридичні особи, яким пред'явлено позовні вимоги.

Компетентний суд - місцевий загальний суд чи місцевий господарський суд, відповідно до підвідомчості та підсудності, встановлених цивільним процесуальним чи господарським процесуальним законом.

Склад третейського суду - персональний склад Третейського суду, що розглядає конкретну справу.

Стаття 2. Право передачі спору на розгляд Третейського суду

Третейський суд є самостійним, постійно діючим органом, який створений задля представлення можливості врегулювання спорів та захисту порушених (оспорюваних) прав шляхом третейського розгляду.

Третейський суд здійснює свою діяльність згідно з діючим законодавством, яке регулює діяльність Третейських судів України, Положення та цього Регламенту.

До Третейського суду за згодою сторін може бути переданий будь-який спір, віднесений до його компетенції, що виникає з цивільних та господарських правовідносин, договірної та позадоговірної характеру, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

Третейський суд розглядає спори при наявності застереження третейського розгляду в договорі або окремої письмової угоди (далі - угода) між сторонами щодо передачі на його

розгляд конкретного спору, певних категорій чи всіх спорів, які з'являються або можуть з'явитися між сторонами у зв'язку з правовідносинами незалежно від того, чи містили вони договірний характер.

Стаття 3. Порухення справ у Третейському суді

Третейський суд порушує справи за позовними заявами підприємств, організацій та фізичних осіб, які звертаються до суду за захистом своїх прав та охоронюваних законом інтересів.

Третейський суд з додержанням вимог Закону України "Про третейські суди" самостійно вирішує питання про наявність або відсутність у нього компетенції для розгляду конкретної справи.

Стаття 4. Мова третейського розгляду

Розгляд справ у Третейському суді провадиться українською мовою, якщо інше не передбачено угодою сторін.

Якщо сторона не володіє мовою якою провадиться розгляд, Третейський суд за проханням сторони і за її рахунок забезпечується послугами перекладача.

Сторона, яка надає документи чи письмові докази мовою іншою, ніж мова третейського розгляду, повинна забезпечити їх переклад на мову третейського розгляду.

Стаття 5. Підвідомчість справ Третейському суду

Третейський суд в порядку, передбаченому цим Регламентом, може розглядати будь-які справи, що виникають із цивільних та господарських правовідносин, за винятком:

- 1) справ у спорах про визнання недійсними нормативно-правових актів;
- 2) справ у спорах, що виникають при укладенні, зміні, розірванні та виконанні господарських договорів, пов'язаних із задоволенням державних потреб;
- 3) справ, пов'язаних з державною таємницею;
- 4) справ у спорах, що виникають із сімейних правовідносин, крім справ у спорах, що виникають із шлюбних контрактів (договорів);
- 5) справ про відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом;
- 6) справ, однією із сторін в яких є орган державної влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа, інший суб'єкт під час здійснення ним владних управлінських функцій на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень, державна установа чи організація, казенне підприємство;
- 7) справ у спорах щодо нерухомого майна, включаючи земельні ділянки;
- 8) справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення;
- 9) справ у спорах, що виникають з трудових відносин;
- 10) справ, що виникають з корпоративних відносин у спорах між господарським товариством та його учасником (засновником, акціонером), у тому числі учасником, який вибув, а також між учасниками (засновниками, акціонерами) господарських товариств, пов'язаних із створенням, діяльністю, управлінням та припиненням діяльності цих товариств;

- 11) інших справ, які відповідно до закону підлягають вирішенню виключно судами загальної юрисдикції або Конституційним Судом України;
- 12) справ, коли хоча б одна із сторін спору є нерезидентом України;
- 13) справ, за результатами розгляду яких виконання рішення третейського суду потребуватиме вчинення відповідних дій органами державної влади, органами місцевого самоврядування, їх посадовими чи службовими особами та іншими суб'єктами під час здійснення ними владних управлінських функцій на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень;
- 14) справ у спорах щодо захисту прав споживачів, у тому числі споживачів послуг банку (кредитної спілки).

Стаття 6. Законодавство, яке застосовується при вирішенні спорів Третейським судом

Третейський суд у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, іншими нормативно-правовими актами, міжнародними договорами, цим Регламентом та Положенням. Третейський суд у випадках, передбачених чинним законодавством України або міжнародними договорами України, застосовує норми права інших держав.

Якщо з будь-якого питання не має вказівок в законодавстві та в угоді, Третейський суд застосовує норми права, які регулюють схожі правовідносини (аналогія права), а при відсутності таких норм спір розглядається виходячи з загальних принципів права, які можуть в даному випадку бути застосовані для забезпечення справедливого, швидкого та остаточного розгляду спору.

У разі невідповідності правового акту Закону України або міжнародному договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, Третейський суд застосовує акт законодавства, який має вищу юридичну силу.

Стаття 7. Форми судового процесу

Третейський суд вирішує спори у порядку позовного провадження, передбаченого цим Регламентом.

Стаття 8. Принципи організації і діяльності Третейського суду

Третейський суд утворюється та діє на принципах:
законності;

- незалежності третейських суддів та підкорення їх тільки законам;
- рівності всіх учасників третейського розгляду перед законом і Третейським судом;
- змагальності сторін, свободи в наданні ними Третейському суду своїх доказів і у доведенні перед Третейським судом їх переконливості;
- обов'язковості для сторін рішень Третейського суду;
- добровільності утворення Третейського суду;
- добровільної згоди третейських суддів на їхнє призначення чи обрання у конкретній справі;
- арбітрування;
- самоврядування третейських суддів;
- всебічності, повноти та об'єктивності вирішення спорів;

- сприяння сторонам у досягненні ними мирової угоди на будь-якій стадії третейського розгляду.

Стаття 9. Розгляд справ у третейському суді

Третейський розгляд здійснюється у засіданні Третейського суду за участю сторін або їх представників, якщо сторони не домовилися про інше щодо їхньої участі в засіданні.

Третейський суд вправі визнати явку сторін у засідання обов'язковою.

Сторонам має бути направлена ухвала про день, час та місце проведення засідання Третейського суду не пізніше ніж за 10 днів до такого засідання.

Ухвала направляється або вручається в порядку, визначеному ст. 69 цього Регламенту.

Третейський суд під час розгляду справи повинен забезпечити додержання принципу змагальності сторін, рівні можливості та свободу сторонам у наданні ними доказів і у доведенні перед Третейським судом їх переконливості.

Стаття 10. Гласність третейського розгляду

Розгляд справ у Третейському суді відкритий, за винятком випадків, коли це суперечить вимогам щодо охорони комерційної або банківської таємниці, або коли сторони чи одна з сторін обґрунтовано вимагають конфіденційного розгляду справи і подають відповідне клопотання до початку розгляду справи по суті.

Про розгляд справи у закритому засіданні вноситься ухвала.

За клопотанням сторін судовий процес відображається у протоколі судового засідання у порядку, встановленому цим Регламентом.

Стаття 11. Місце проведення третейського розгляду

Місцем проведення третейського розгляду є місцезнаходження Третейського суду.

Стаття 12. Конфіденційність

Третейський суд, суддя Третейського суду не вправі розголошувати відомості та інформацію, що стали йому відомі під час третейського розгляду, без згоди сторін або їх правонаступників. Забороняється вимагати від третейського судді надання документів, відомостей та інформації, якими він володіє у зв'язку з третейським розглядом справи, крім випадків, передбачених законами України.

В будь-якому випадку, при публікаціях не допускається посилення на найменування сторін, їх банківські реквізити та аналогічні відомості.

Стаття 13. Судові рішення

Третейський суд здійснює вирішення спорів шляхом прийняття обов'язкових до виконання рішень та ухвал.

Усі судові рішення та ухвали викладаються в письмовій формі.

Стаття 14. Одноособовий (колегіальний) розгляд справи

Справи у Третейському суді розглядаються суддею одноособово або, за заявою сторони чи рішення Голови Третейського суду, будь-яку справу, що відноситься до підсудності цього суду, залежно від категорії і складності справи, може бути розглянуто колегіально у складі не менш ніж трьох суддів.

Стаття 15. Порядок прийняття судових рішень і вирішення питань щодо розгляду справи

Судове рішення приймається суддею за результатами обговорення усіх обставин справи, а якщо спір вирішується колегіально - більшістю голосів суддів. У такому ж порядку вирішуються питання, що виникають у процесі розгляду справи.

Жодний із суддів не має права утримуватися від голосування. Головуючий суддя голосує останнім.

Суддя, не згодний з рішенням більшості складу колегії суддів, зобов'язаний підписати процесуальний документ і має право викласти письмово свою окрему думку, яка долучається до справи, але не оголошується.

Підготовку проектів судових рішень здійснює головуєчий колегії суддів або за його дорученням - будь-який суддя цієї колегії.

Розділ II. Підстави передачі справи до розгляду в Третейський суд

Стаття 16. Третейська угода

Третейський суд приймає справу до розгляду за наявності між сторонами спору дійсної третейської угоди про передачу спорів до Третейського суду.

Третейська угода може також містити спеціальні положення з окремих процесуальних (процедурних) питань, стосовно яких цей Регламент дозволяє сторонам на власний розсуд та за взаємною згодою, відступати від його приписів.

Стаття 17. Форма третейської угоди

Третейська угода повинна бути укладена в письмовій формі.

Третейська угода вважається укладеною, якщо вона міститься в документі, підписаному сторонами або така угода укладена шляхом обміну листами, телеграмами, повідомленнями з використанням електронних засобів зв'язку, що забезпечують фіксацію волевиявлення сторін, а також шляхом направлення відзиву на позовну заяву, в якому одна із сторін підтверджує наявність третейської угоди, а інша проти цього не заперечує.

Стаття 18. Третейське застереження.

Третейська угода може бути укладена у вигляді третейського застереження в договорі, контракті або у вигляді окремої письмової угоди.

Застереження Третейського суду можна включити в угоду (договір) щодо порядку розгляду спору згідно Регламенту або за домовленістю сторін наступного змісту:

„... всі спори, розбіжності, вимоги та претензії, які виникають при виконанні даної угоди (договору)... чи у зв'язку з ними або випливають з них, підлягають остаточному вирішенню у Третейському суді при Корпорації «БОГДАН» (04176, м. Київ, вул. Електриків, 29А) згідно з Регламентом даного суду. Рішення Третейського суду буде остаточним і обов'язковим для сторін та буде виконуватися ними у зазначені строки, які вказані у рішенні Третейського суду", або подібне.

Третейське застереження, що є частиною договору, має автономний характер та повинно тлумачитися як угода, що не залежить від інших умов договору. Висновок компетентного суду про недійсність договору, не тягне за собою недійсність третейської угоди.

Розділ III. Учасники третейського розгляду

Стаття 19. Склад учасників третейського розгляду

Учасниками третейського розгляду є сторони, треті особи та їх представники.

Стаття 20. Суддя

Суддями Третейського суду є особи, які не є представниками сторін, прямо чи опосередковано не заінтересовані в результаті вирішення спору, а також мають визнані сторонами знання, досвід, ділові та моральні якості, необхідні для вирішення спору.

Судді Третейського суду здійснюють вирішення спорів самостійно. При вирішенні спорів судді незалежні від будь-якого впливу, нікому не підзвітні і підкоряються лише закону.

Стаття 21. Призначення чи обрання третейських суддів

До моменту розгляду спору, сторони за своїм розсудом мають право обирати третейських суддів із затвердженого списку Третейських суддів. Якщо одна із сторін не надала своїх пропозицій щодо обрання судді, суддею призначається особа, що обрана іншою стороною.

Якщо жодна із сторін не надала своїх пропозицій щодо обрання судді, то суддя призначається Головою Третейського суду.

Для призначення чи обрання третейського судді (суддів) необхідна його (їхня) згода.

У разі одноособового вирішення спору третейський суддя постійно діючого Третейського суду повинен мати вищу юридичну освіту. Якщо суддя не має вищої юридичної освіти, то спір вирішується колегіально судом у складі трьох суддів. При цьому вимоги щодо наявності вищої юридичної освіти поширюється лише на головуючого складу Третейського суду.

Стаття 22. Склад третейського суду

Кількісний та персональний склад Третейського суду визначається за правилами, встановленими цим Регламентом та Положенням.

За відсутності між сторонами домовленості про чисельний склад Третейського суду призначається один третейський суддя, про що виноситься відповідна ухвала Головою суду.

Стаття 23. Формування складу третейського суду

Формування складу Третейського суду для вирішення спору здійснюється в порядку визначеному цим Регламентом.

Якщо у справі наявні декілька позивачів та/або декілька відповідачів, спір розглядається колегіально.

У випадку колегіального розгляду спору головуючий складу Третейського суду у справі обирається не менш як двома третинами від призначеного чи обраного складу суду шляхом відкритого голосування.

Стаття 24. Вимоги до третейських суддів

Третейські судді не є представниками сторін. Третейським суддею може бути призначена чи обрана особа, яка прямо чи опосередковано не заінтересована в результаті вирішення спору, а також має визнані сторонами знання, досвід, ділові та моральні якості, необхідні для вирішення спору.

Третейськими суддями не можуть бути:

- 1) особи, які не досягли повноліття, та особи, які перебувають під опікою чи піклуванням;
- 2) особи, які не мають кваліфікації, погодженої сторонами безпосередньо чи визначеної у цьому Регламенті;
- 3) особи, які мають судимість;
- 4) особи, визнані в судовому порядку недієздатними;
- 5) судді судів загальної юрисдикції або Конституційного Суду України.

У разі одноособового вирішення спору третейський суддя повинен мати вищу юридичну освіту. У разі колегіального вирішення спору вимоги щодо наявності вищої юридичної освіти поширюються лише на головуючого складу третейського суду.

Стаття 25. Підстави відводу чи самовідводу третейського судді

Третейський суддя не може брати участі у розгляді справи, а після його призначення чи обрання підлягає відводу чи самовідводу:

- якщо він особисто чи опосередковано заінтересований у результаті розгляду справи;
- якщо він є родичем однієї із сторін або інших осіб, які беруть участь у справі, або перебуває з цими особами чи сторонами в особливих стосунках;
- на його прохання або за спільним рішенням сторін;
- у разі встановлення стороною обставин, які дають їй підстави вважати упередженим або необ'єктивним ставлення третейського судді до справи, про яке сторона дізналася після його обрання чи призначення;
- у разі тривалого, більш як один місяць від дня призначення чи обрання, не виконання ним обов'язків третейського судді у конкретній справі;
- у разі виявлення не відповідності третейського судді вимогам, встановленим Регламентом та Законом України «Про третейські суди»;
- якщо третейський суддя бере участь у вирішенні спору, який прямо чи опосередковано пов'язаний з виконанням ним службових повноважень, наданих державою.

Жодна особа не може бути третейським суддею у справі, в якій вона раніше брала участь як третейський суддя, але була відведена чи заявила самовідвід, як сторона, представник сторони або в будь-якій іншій якості.

Стаття 26. Порядок відводу чи самовідводу третейського судді

У разі звернення до особи за отриманням згоди на обрання чи призначення її третейським суддею у конкретній справі ця особа повинна повідомити про наявність обставин, які є підставами для відводу чи самовідводу відповідно до статті 25 цього Регламенту.

Третейський суддя повинен без зволікання повідомити сторони про підстави його відводу чи самовідводу, зазначені у статті 25 цього Регламенту, що виникли після початку третейського розгляду, та заявити самовідвід.

За наявності підстав, зазначених у статті 25 цього Регламенту, сторона може заявити про відвід обраного нею третейського судді лише у разі, якщо обставини, які є підставою для відводу призначеного чи обраного нею третейського судді, стали відомі цій стороні після його призначення чи обрання.

Письмова мотивована заява про відвід третейського судді має бути подана стороною протягом трьох днів після того, як цій стороні стали відомі обставини, які є підставою для відводу третейського судді відповідно до цього Регламенту, але завжди до моменту початку слухання справи в Третейському суді.

У разі пропуску встановленого строку питання про прийняття заяви про відвід третейського судді вирішується Головою третейського суду залежно від причин пропуску строку.

Заява сторони про відвід подається третейському судді Третейського суду, кандидатура якого відводиться, або Голові Третейського суду. За відсутності заперечень іншої сторони щодо заявленого відводу третейський суддя є відведеним з дня подання стороною заяви про його відвід.

Якщо інша сторона не погоджується з відводом третейського судді, вона має право протягом трьох днів подати Голові Третейського суду свої мотивовані заперечення. В цьому випадку питання про відвід вирішується Головою третейського суду спільно з іншими третейськими суддями, призначеними чи обраними у справі, протягом п'яти днів з моменту отримання заяви сторони, але завжди до фактичного початку слухання справи, рішення яких є обов'язковим для сторін,

Голова Третейського суду має право за особистою ініціативою вирішувати питання щодо відводу судді, головуючого складу Третейського суду або одноособового судді, якщо є підстави, вказані в цьому Регламенті.

Голова Третейського суду доводить до відома сторін лише резолютивну частину відносно припинення повноважень, відводу або самовідводу третейського судді (суддів). Мотиви такого рішення не повідомляються сторонам та іншим учасникам третейського розгляду.

Стаття 27. Невиконання третейськими суддями своїх обов'язків

У разі невиконання або неналежного виконання третейським суддею своїх обов'язків без поважних причин він несе відповідальність, передбачену цим Регламентом, Положенням або контрактом, крім випадків, коли дії третейських суддів містять ознаки складу правопорушень, за вчинення яких законом передбачено адміністративну чи кримінальну відповідальність.

Стаття 28. Заміна третейського судді

У разі, якщо повноваження третейського судді припинені відповідно до цього Регламенту, інший третейський суддя призначається чи обирається згідно з правилами, які застосовувалися при призначенні чи обранні третейського судді, який замінюється.

Стаття 29. Секретар третейського розгляду

Секретар третейського розгляду:

- 1) здійснює судові виклики і повідомлення;
- 2) перевіряє наявність та з'ясовує причини відсутності осіб, яких було викликано до суду, і доповідає про це головууючому;
- 3) веде протокол судового засідання;
- 4) оформлює матеріали справи;
- 5) виконує інші доручення третейського судді (головуючого), що стосуються розгляду справи.

Секретар третейського розгляду може уточнювати суть процесуальної дії з метою її правильного відображення в протоколі судового засідання.

Стаття 30. Підстави для відводу секретаря третейського розгляду

Секретар третейського розгляду не може брати участі у розгляді справи та підлягає відводу з підстав, зазначених у статті 25 цього Регламенту.

Стаття 31. Сторони в третейському розгляді

Сторонами третейського розгляду можуть бути юридичні і фізичні особи, які пред'явили в Третейський суд позов щодо захисту своїх прав та інтересів або до яких пред'явлено позов. Позивачами є юридичні і фізичні особи, які пред'явили позов. Відповідачами є юридичні і фізичні особи, до яких пред'явлена позовна вимога.

Стаття 32. Права та обов'язки сторін

Будь-яка сторона до закінчення усного слухання справи може змінити або доповнити свої позовні вимоги чи заперечення щодо позову.

Сторони мають право ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них витяги, знімати копії, брати участь у засіданнях Третейського суду, надавати докази, брати участь у дослідженні доказів, подавати клопотання, давати письмові та усні пояснення, заперечувати проти клопотань і доводів інших учасників розгляду, заявляти відводи, користуватися іншими правами відповідно до третейської угоди чи Регламенту та Закону України "Про третейські суди".

Стаття 33. Участь у справі кількох позивачів та відповідачів

Позов може бути пред'явлено разом з кількома позивачами та/або одночасно до кількох відповідачів. Кожний з позивачів або відповідачів щодо іншої сторони виступає в третейському розгляді самостійно.

Стаття 34. Процесуальне правонаступництво

В разі вибуття однієї із сторін у спірному або встановленому рішенні Третейського суду правонаступництвом, у разі смерті фізичної особи, внаслідок реорганізації підприємства чи

організації, а також в інших випадках заміни особи у відносинах, щодо яких виник спір, Третейський суд здійснює заміну цієї сторони її правонаступником, вказуючи про це в рішенні або ухвалі. Усі дії, вчинені в процесі до вступу правонаступника, є обов'язковими для нього в такій же мірі, в якій вони були б обов'язковими для особи, яку він замінив.

Якщо третейська угода укладена у вигляді третейського застереження, то вона вважається невід'ємною частиною угоди і щодо неї діють такі самі правила правонаступництва, що й до угоди в цілому.

Якщо третейська угода укладена у вигляді окремої угоди, то у разі заміни кредитора у зобов'язанні останній повинен повідомити нового кредитора про її існування. Зміна третейської угоди в такому випадку можлива лише за умови явно вираженої згоди іншої (інших) сторони (сторін) угоди.

Правонаступництво можливе на будь-якій стадії судового процесу.

Стаття 35. Треті особи

Треті особи вступають до третейського розгляду лише зі згоди сторін, які сперечаються. Для залучення до розгляду третьої особи, поза згодою сторін, вимагається також згода залученої особи. Заява клопотання щодо залучення третьої особи допускається тільки по закінченні терміну представлення відзиву на позовну заяву. Згода на залучення третьої особи повинна бути виражена в письмовій формі. Для об'єктивного та правильного третейського розгляду Третейський суд має право за особистою ініціативою залучати третіх осіб.

В будь-якому випадку третя особа бере участь у третейському розгляді добровільно. Треті особи не користуються правом оскарження рішення Третейського суду.

Стаття 36. Представники сторін і третіх осіб

Справи юридичних осіб в Третейському суді ведуть їх органи, що діють у межах повноважень, наданих їм законодавством та установчими документами, через свого представника.

Керівники підприємств та організацій, інші особи, повноваження яких визначені законодавством або установчими документами, подають Третейському суду документи, що посвідчують їх посадове становище.

Представниками юридичних осіб можуть бути також інші особи, повноваження яких підтверджуються довіреністю від імені підприємства, організації. Довіреність видається за підписом керівника або іншої уповноваженої ним особи та посвідчується печаткою підприємства, організації.

Повноваження сторони або третьої особи від імені юридичної особи може здійснювати її відособлений підрозділ, якщо таке право йому надано установчими або іншими документами.

Громадяни можуть вести свої справи в Третейському суді особисто або через представників, повноваження яких підтверджуються нотаріально посвідченою довіреністю.

Стаття 37. Свідок

Свідком може бути кожна особа, якій відомі будь-які обставини, що стосуються справи.

Свідок має право з'явитися до Третейського суду у визначений час і дати правдиві показання про відомі йому обставини. У разі неможливості прибуття за викликом Третейського суду свідок завчасно повідомляє про це суд.

Свідок має право давати показання рідною мовою або мовою, якою він володіє, користуватися письмовими записами, відмовитися від давання показань у випадках, встановлених законом, а також на компенсацію витрат, пов'язаних з викликом до Третейського суду.

Стаття 38. Участь у Третейському розгляді посадових осіб та інших працівників підприємств, установ, організацій та інших органів

В третейському розгляді можуть брати участь посадові особи та інші працівники підприємств, установ, організацій та інших органів, коли їх викликано для дачі пояснень з питань, що виникають під час розгляду справи. Ці особи мають право знайомитися з матеріалами справи, давати пояснення, подавати докази, брати участь в огляді та дослідженні доказів.

Зазначені особи добровільно з'являються до Третейського суду на його виклик, мають право сповістити про відомі їм відомості та обставини у справі, подати на вимогу Третейського суду пояснення в письмовій формі.

Стаття 39. Участь в третейському розгляді експерта

В третейському розгляді може брати участь експерт.

Експерт надає мотивований висновок щодо поставлених йому питань у письмовій формі.

Експерт, оскільки це необхідно для дачі висновку, має право знайомитися з матеріалами справи, брати участь в огляді та дослідженні доказів, просити Третейський суд про надання йому додаткових матеріалів.

Експерт має право відмовитись від дачі висновку, якщо наданих йому матеріалів недостатньо або якщо він не має необхідних знань для виконання покладеного на нього обов'язку.

Сторони, які беруть участь в третейському розгляді, мають право заявити відвід експерту, якщо він особисто, прямо чи побічно заінтересований в результаті розгляду справи, якщо він є родичем осіб, які беруть участь в судовому процесі, а також з мотивів його некомпетентності.

Відвід повинен бути мотивованим, заявляється у письмовій формі до початку вирішення спору. Заявляти відвід після цього можна лише у випадку, коли про підставу відводу сторони дізналися після початку розгляду справи по суті.

Питання про відвід вирішується третейським суддею (суддями), про що виноситься ухвала.

Розділ IV. Докази

Стаття 40. Поняття і види доказів

Доказами є будь-які фактичні дані, на підставі яких Третейський суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтовують вимоги і заперечення сторін, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення спору. У якості доказів допускаються письмові і речові докази, пояснення осіб, які приймають участь у справі, висновки експертів, показання свідків, аудіо-, відеозаписи та інші документи і матеріали.

Стаття 41. Обов'язок доведення і подання доказів

Кожна сторона повинна довести ті обставини, на які вона посилається як на засади своїх вимог або заперечень. Склад Третейського суду не повинен за особистою ініціативою залучати додаткові докази, уточнювати або змінювати вимоги сторін: обставини, які стороною не заперечуються (оспорюються), не повинні перевірятися судом.

Якщо сторона не надає слушних доказів, це не перешкоджає складу Третейського суду продовжувати розгляд і після ретельного дослідження та оцінки всього, що мало місце під час розгляду, визначити, які обставини щодо справи були доведені та ухвалити рішення.

Стаття 42. Належність і допустимість доказів

Третейський суд приймає тільки ті докази, які мають значення для справи. Обставини справи, які за законом повинні бути підтверджені певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися ніякими іншими засобами доказування.

Стаття 43. Підстави звільнення від доказування

Обставини, визнані сторонами та іншими особами, які беруть участь у третейському розгляді, не потребують доказування.

Обставини, визнані Третейським судом загальновідомими, не потребують доказування.

Факти, встановлені судовим рішенням у цивільній, кримінальній, господарській або адміністративній справі, що набрало законної сили, не доказуються при третейському розгляді, в якому беруть участь ті самі особи або особа, щодо якої встановлені ці факти.

Факти, які відповідно до закону вважаються встановленими, не доводяться при розгляді справи. Таке припущення може бути спростовано у загальному порядку.

Стаття 44. Письмові докази

Письмовими доказами визнаються акти, листи та інші документи і матеріали, які містять відомості щодо обставин, які мають значення для правильного розгляду спору. Письмові докази пред'являються в оригіналі або в копії, яка повинна бути засвідчена належним чином. Оригінали документів представляються, коли обставини справи згідно законодавства повинні бути підтверджені тільки такими документами, а також в інших необхідних випадках за вимогою складу Третейського суду.

Стаття 45. Речові докази

Речовими доказами є предмети матеріального світу, які можуть використовуватися засобами встановлення обставин та є вагомими для правильного розгляду справ.

Речовими доказами є також магнітні, електронні та інші носії інформації, що містять аудіовізуальну інформацію про обставини, що мають значення для справи.

Стаття 46. Витребування доказів

Третейський суд має право вимагати від сторін надання доказів, необхідних для повного, всебічного і об'єктивного вирішення спору. Якщо Третейський суд визнає за необхідне одержати документи від підприємств, установ, організацій, які не є учасниками третейського розгляду, він своєю ухвалою уповноважує сторони або одну із сторін одержати відповідні документи та надати їх Третейському суду.

Стаття 47. Огляд та дослідження письмових і речових доказів у місці їх знаходження

Третейський суд може провести огляд та дослідження письмових і речових доказів у місці їх знаходження в разі складності подання цих доказів.

За результатами огляду та дослідження складається протокол, який підписується третейським суддею (суддями). Протокол приєднується до матеріалів справи.

Стаття 48. Повернення оригіналів документів

Оригінали документів, які є у справі, за проханням осіб, які надали ці документи, можуть бути повернені їм після отримання рішення або з дня оголошення рішення за клопотанням осіб, які їх надали.

У справі залишаються копії документів, завірені суддею, який розглядав дану справу одноособово або Головою складу Третейського суду.

Стаття 49. Призначення і проведення експертизи

З метою правильного вирішення спору, для роз'яснення питань, що виникають при вирішенні спору і потребують спеціальних знань, Третейський суд за клопотанням однієї із сторін призначає експертизу і зобов'язує одну із сторін спору, яка заявляє про проведення експертизи, сплатити послуги експерта.

Учасники судового процесу мають право пропонувати Третейському суду питання, які мають бути роз'яснені експертом. Остаточне коло цих питань встановлюється Третейським судом в ухвалі.

Проведення експертизи має бути доручено компетентним організаціям чи безпосередньо спеціалістам, які володіють необхідними для цього знаннями.

Сторони мають право до початку проведення експертизи заявити відвід експерту в порядку та з підстав, зазначених у статті 39 цього Регламенту.

Стаття 50. Висновок експерта

Висновок експерта повинен містити докладний опис проведених досліджень, зроблені в результаті їх висновки і обґрунтовані відповіді на поставлені Третейським судом питання. Висновок подається Третейському суду в письмовій формі, а копія його надсилається сторонам.

Якщо під час проведення експертизи встановлюються обставини, що мають значення для правильного вирішення спору, з приводу яких експерту не були поставлені питання, у висновку він викладає свої міркування і щодо цих обставин.

У випадках недостатньої ясності чи неповноти висновку експерта Третейський суд може призначити додаткову судову експертизу.

При необхідності Третейський суд може призначити повторну експертизу і доручити її проведення іншому експерту.

Висновок експерта для Третейського суду не є обов'язковим і оцінюється Третейським судом за правилами, встановленими статтею 51 цього Регламенту.

Відхилення Третейським судом висновку експерта повинно бути мотивованим у рішенні.

Стаття 51. Оцінка доказів

Третейський суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на всебічному, повному і об'єктивному розгляді в третейському розгляді всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом.

Ніякі докази не мають для Третейського суду задалегідь встановленої сили.

Визнання однією стороною фактичних даних і обставин, якими інша сторона обґрунтовує свої вимоги або заперечення, для Третейського суду не є обов'язковим.

Оцінюючи доказ третейський суддя визначає його достовірність і вагомість у справі.

Третейський суддя оцінюючи доказ керується внутрішнім переконанням, яке має бути обґрунтованим, встановленим на підставі аналізу матеріалів та об'єктивних даних у справі.

Склад Третейського суду має дати оцінку кожному доказу. При цьому третейські судді мають враховувати відносність, допустимість, достовірність як кожного доказу окремо, так і в сукупності з іншими доказами.

Розділ V. Судові витрати

Стаття 52. Витрати, пов'язані з вирішенням спору Третейським судом

До складу витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, належать:

1. третейський збір, розмір, строки та порядок сплати якого сторонами визначається цим Регламентом
2. гонорари третейських суддів;
3. витрати, понесені третейськими суддями у зв'язку з участю в третейському розгляді, в тому числі витрати, понесені третейськими суддями на оплату проїзду до місця вирішення спору;
4. витрати, пов'язані з оплатою послуг експертів, перекладачів, якщо такі були запрошені чи призначені для участі в третейському розгляді;
5. витрати, пов'язані з оглядом і дослідженням речових та письмових доказів у їх місцезнаходженні;
6. витрати, понесені свідками;
7. витрати, пов'язані з оплатою стороною, на користь якої було прийнято рішення Третейського суду, послуг представника, пов'язаних із наданням правової допомоги;
8. витрати, пов'язані з організаційним забезпеченням третейського розгляду;
9. витрати на листування Третейського суду;
10. витрати на телефонний, телеграфний, телексивний, факсимільний, електронний та інший зв'язок;
11. гонорар секретаря третейського суду та інші витрати, визначені регламентом третейського суду або контрактом з третейським суддею;

Витрати, зазначені у пунктах 3-11 цієї статті, під час третейського розгляду несуть сторони або сторона, яка подала позов, з наступним їх стягненням із сторін спору за правилами статті 56 цього Регламенту, про що зазначається в рішенні чи ухвалі Третейського суду.

Стаття 53. Реєстраційний збір

Враховуючи норму підпункту 11 пункту 1 статті 25 Закону України "Про третейські суди", що передбачає наявність і інших витрат, пов'язаних з вирішенням спору третейським судом, при поданні позовної заяви позивач повинен сплатити авансом реєстраційний збір, розмір і порядок оплати якого передбачений „Положенням про Третейські витрати та збори Третейського суду, що є невід'ємною частиною цього Регламенту. До сплати реєстраційного збору позов вважається не поданим.

Реєстраційний збір не підлягає поверненню.

Стаття 54. Третейський збір

По кожному позову позивач повинен сплатити авансом третейський збір, розмір і порядок оплати якого передбачений „Положенням про Третейські витрати та збори Третейського суду, що є невід'ємною частиною цього Регламенту.

До сплати авансом третейського збору третейський розгляд по даному позову не ведеться і справа не просувається далі. За клопотанням позивача третейським судом може бути прийняте рішення про відтермінування оплати третейського збору.

У разі, коли третейський розгляд справи Третейським судом не відбувся чи був припинений, сплачений сторонами третейський збір повертається сторонам, крім випадків, якщо це було зумовлено відводом усіх суддів, укладанням сторонами мирової угоди, відмовою позивача від позову.

У разі, коли третейський розгляд справи Третейським судом не відбувся чи був припинений з підстав, зазначених у ст. 84 цього Регламенту, то, сторони відшкодовують Третейському суду всі понесені ним витрати, про що зазначається в ухвалі третейського суду.

Стаття 55. Гонорари третейських суддів

Сума гонорарів третейських суддів є частиною загальної суми третейського збору і сплачується згідно правил, встановлених „Положенням про Третейські витрати та збору Третейського суду, що є невід'ємною частиною цього Регламенту.

Стаття 56. Визначення розміру надходжень та витрат, їх розподіл

Надходження Третейського суду, третейського судді, що пов'язані з вирішенням спору Третейським судом відповідно до Закону України "Про третейські суди", не є доходами від здійснення підприємницької діяльності.

Сплата витрат, пов'язаних з викликом на засідання Третейського суду представників сторін, свідків, експертів, а також витрат на проведення експертизи, інших витрат здійснюється за рахунок сторін, які приймають участь у розгляді спору.

Розподіл між сторонами витрат, які пов'язані з вирішенням спору, здійснюється Третейським судом у такому порядку:

- при задоволенні позову витрати покладаються на відповідача;
- при відмові в позові - на позивача;
- при частковому задоволенні позову - на обидві сторони пропорційно розміру задоволених вимог.

Порядок розподілу витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, зазначається у рішенні або ухвалі Третейського суду.

Розділ VI. Процесуальні строки

Стаття 57. Встановлення та обчислення процесуальних строків

Процесуальні дії вчиняються у строки, встановлені цим Регламентом. У тих випадках, коли процесуальні строки не встановлено, вони призначаються Третейським судом.

Строки для вчинення процесуальних дій визначаються точною календарною датою, зазначенням події, що повинна неминуче настати, чи періодом часу. В останньому випадку дію може бути вчинено протягом всього періоду.

Перебіг процесуального строку, обчислюваного роками, місяцями або днями, починається наступного дня після календарної дати або настання події, якими визначено його початок.

Стаття 58. Закінчення процесуальних строків

Строк, обчислюваний роками, закінчується у відповідний місяць і число останнього року строку.

Строк, обчислюваний місяцями, закінчується у відповідне число останнього місяця строку. Якщо кінець строку, обчислюваного місяцями, припадає на такий місяць, що не має відповідного числа, строк закінчується в останній день цього місяця.

У випадках, коли останній день строку припадає на неробочий день, днем закінчення вважається перший наступний за ним робочий день.

Процесуальна дія, для якої встановлено строк, може бути вчинена до 24-ї години останнього дня строку. Якщо позовну заяву, відзив на позовну заяву, заяву про перегляд рішення та інші документи здано на пошту чи телеграф до 24-ї години останнього дня строку, строк не вважається пропущеним.

Стаття 59. Зупинення процесуальних строків

Перебіг усіх незакінчених процесуальних строків зупиняється із зупиненням провадження у справі.

З дня поновлення провадження перебіг процесуальних строків продовжується.

Стаття 60. Відновлення та продовження процесуальних строків

За заявою сторони, чи з своєї ініціативи Третейський суд може визнати причину пропуску встановленого процесуального строку поважною і відновити пропущений строк.

Про відновлення пропущеного строку зазначається в рішенні чи ухвалі Третейського суду. Про відмову у відновленні строку виноситься ухвала.

Призначені Третейським судом строки можуть бути ним продовжені за спільною угодою сторін та складу Третейського суду. Про продовження строку виноситься відповідна ухвала.

Розділ VII. Подання позову

Стаття 61. Порухення розгляду справи у Третейському суді

Розгляд справи порушується поданням позовної заяви до Третейського суду, де вона реєструється, оформляється.

Якщо позов подано без дотримання умов, передбачених ст. 65 цього Регламенту, Голова Третейського суду пропонує позивачеві протягом 15 днів з моменту отримання пропозиції усунути виявлені недоліки. До усунення недоліків справа залишається без руху, а при невиконанні пропозицій третейський розгляд припиняється.

Сторонам, не пізніше п'ятиденного строку після остаточної реєстрації позовної заяви, Головою Третейського суду направляється список затверджених третейських суддів з пропозицією призначення (обрання) одноособового або колегіального складу суддів в порядку, передбаченому ст. 23 Регламенту та, на вимогу сторін, Регламент і Положення.

У випадку внесення змін позивачем (позивачами) своїх вимог відносно кількості відповідачів повідомлення щодо порушення справи разом з іншими документами направляється за адресою додатково вказаного позивачем відповідача.

Стаття 62. Форма та зміст позовної заяви

У позовній заяві, що подається до Третейського суду, повинні зазначатися:

- назва постійно діючого Третейського суду;
- дата подання позовної заяви;
- найменування, юридичні адреси сторін та код ЄДРПОУ, які є юридичними особами, а/або прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання і місце роботи сторін, які є фізичними особами;
- найменування і юридична адреса представника позивача, якщо він є юридичною особою, або прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання і місце роботи представника, який є фізичною особою, у випадках, коли позов подається представником;
- зміст вимоги, ціна позову, якщо вимога підлягає оцінці;
- обставини, якими обґрунтовані позовні вимоги, докази, що їх підтверджують, розрахунок вимог;
- посилання на наявність третейської угоди (третейського застереження) між сторонами та докази її укладення;
- перелік письмових матеріалів, які додаються до позовної заяви;
- підпис позивача або його представника з посиланням на документ, що засвідчує повноваження представника.

Стаття 63. Ціна позову

Ціна позову визначається:

- в позовах щодо стягнення коштів - сумою, яка підлягає стягненню;
- в позовах щодо стягнення майна - ринковою вартістю майна, яке підлягає стягненню або визнання права власності на майно;
- в позовах про визнання або зміну правовідносин - ринковою вартістю предмету правовідносин на момент подання заяви;

- в позовах про встановлення дії або бездіяльності - на підставі даних про майнові інтереси позивача;
- в позовах, які складаються з кількох самостійних вимог, - загальною сумою всіх вимог.
- Якщо позивач не визначив або не вірно визначив ціну позову, Голова Третейського суду чи склад Третейського суду з власної ініціативи або за вимогою відповідача визначає ціну позову.
- Витрати, які пов'язані з веденням справи сплачуються в таких розмірах:
- сплата витрат на юридичну допомогу - в її фактичних розмірах;
- витрати, пов'язані зі збором доказів - в фактичних розмірах.
- Якщо сторони уклали мирову угоду та в ній не домовилися щодо судових витратах, тоді розподіл витрат здійснює Третейський суд.
- У випадку, коли позов залишився без розгляду або позивач відізвав свій позов до призначення складу суддів, Голова Третейського суду за заявою позивача приймає рішення щодо повернення гонорару третейського судді, якщо така оплата була здійснена стороною.

Стаття 64. Надсилання копії позовної заяви і доданих до неї документів

Позивач зобов'язаний при поданні позову надіслати сторонам копії позовної заяви та доданих до неї документів, якщо цих документів у сторін немає.

Такий самий обов'язок покладається на позивача у разі залучення Третейським судом до участі у справі іншого відповідача, заміни Третейським судом неналежного відповідача.

Стаття 65. Документи, що додаються до позовної заяви

До позовної заяви додаються документи, що підтверджують:

- наявність третейської угоди;
- обґрунтованість позовних вимог;
- повноваження представника;
- направлення копії позовної заяви іншій стороні (опис вкладення про відправлення цінного листа, виписка з реєстру поштових відправлень тощо). Позовна заява надається до Третейського суду в письмовій формі і підписується керівником юридичної особи або особою, яка має право діяти без довіреності від імені позивача чи фізичної особи, або уповноваженим представником позивача;
- оплату реєстраційного збору та третейського збору.

Стаття 66. Об'єднання позовних вимог

В одній позовній заяві може бути об'єднано кілька вимог, зв'язаних між собою підставою виникнення або поданими доказами.

Голова Третейського суду має право об'єднати кілька однорідних позовних заяв або справ, у яких беруть участь ті ж самі сторони, в одну справу, про що зазначається в ухвалі про порушення справи або в рішенні.

Стаття 67. Відзив на позовну заяву

Відповідач повинен після одержання ухвали про порушення справи надіслати:

- 1) Третейському суду - відзив на позовну заяву і всі документи, що підтверджують заперечення проти позову;
- 2) позивачу та іншим відповідачам - копію відзиву.

Відзив підписується повноважною особою відповідача (відповідачем - фізичною особою) або його представником.

Відзив на позовну заяву надається не менше ніж за три дні до першого засідання Третейського суду, який вирішує спір.

Відзив повинен містити: найменування позивача і номер справи; мотиви повного або часткового відхилення вимог позивача з посиланням на законодавство, а також докази, що обґрунтовують відхилення позовної вимоги; перелік документів та інших доказів, що додаються до відзиву (у тому числі про надіслання копій відзиву і доданих до нього документів позивачеві, іншим відповідачам).

До відзиву, підписаного представником відповідача, додається довіреність чи інший документ, що підтверджує повноваження представника відповідача.

Неподання відповідачем відзиву у встановлені цією статтею строки не звільняє його в подальшому від виконання вимог Третейського суду про надання відзиву на позов.

Стаття 68. Зустрічний позов

Відповідач вправі подати зустрічний позов для розгляду Третейським судом, якщо такий позов є підвідомчим Третейському суду та може бути предметом третейського розгляду відповідно до третейської угоди.

Зустрічний позов може бути подано на будь-якій стадії третейського розгляду до прийняття рішення по справі.

Третейський суд приймає зустрічний позов до спільного розгляду з первісним позовом, якщо обидва позови взаємно пов'язані та їх спільний розгляд є доцільним, зокрема, коли вони впливають з одних і тих самих правовідносин або коли вимоги за ними можуть зараховуватися.

Сторона зобов'язана надати відзив на пред'явлений до неї зустрічний позов у п'ятиденний строк.

Голова Третейського суду має право при наявності відповідного клопотання подовжити позивачу за первісним позовом строк для надання відповіді на зустрічний позов. Зустрічний позов має відповідати вимогам статті 62 цього Регламенту.

Стаття 69. Обмін документами та письмовими матеріалами

Обмін документами та письмовими матеріалами між сторонами, а також між сторонами і Третейським судом чи третейськими суддями здійснюються у порядку, погодженому сторонами, і за вказаними ними адресами.

Документи та інші письмові матеріали направляються за останнім відомим місцем проживання фізичної особи чи за юридичною адресою або місцезнаходженням юридичної особи рекомендованим листом з повідомленням про вручення чи в інший спосіб, що передбачає отримання доказів доставки документів та інших письмових матеріалів адресатові, та вважаються такими, що отримані в день такої доставки, навіть якщо на цей час

одержувач за цією адресою не знаходиться чи не проживає, а про зміну своєї адреси ним не було повідомлено іншу сторону належним чином.

Розділ VIII. Порушення провадження по справі та підготовка матеріалів до розгляду

Стаття 70. Прийняття позовної заяви

Питання про прийняття позовної заяви вирішується третейським суддею (суддями), обраним (обраними) в порядку, визначеному цим Регламентом.

Стаття 71. Відмова у прийнятті позовної заяви

Третейський суддя відмовляє у прийнятті позовної заяви, якщо:

- 1) заява не підлягає розгляду в Третейському суді;
- 2) Третейський суд дійде висновку про відсутність або недійсність третейської угоди (третейського застереження).
- 3) у провадженні компетентного суду або іншого органу, який в межах своєї компетенції вирішує спір, є справа зі спору між тими ж сторонами, про той же предмет і з тих же підстав або є рішення цих органів з такого спору;
- 4) позов подано до підприємства, організації, які ліквідовано.

Про відмову у прийнятті позовної заяви і припинення розгляду виноситься ухвала, яка надсилається сторонам, які є заявниками, не пізніше п'яти днів з дня прийняття заяви до розгляду, а витрати, понесені Третейським судом, відшкодовуються сторонами в рівних частках.

До ухвали про відмову у прийнятті позовної заяви, що надсилається заявникові, додаються позовні матеріали.

Стаття 72. Повернення позовної заяви

Третейський суддя повертає позовну заяву і додані до неї документи без розгляду, якщо:

- 1) позовну заяву підписано особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не вказано;
- 2) у позовній заяві не вказано повного найменування сторін, їх поштових адрес;
- 3) у позовній заяві не вказано обставин, на яких ґрунтується позовна вимога, доказів, що підтверджують викладені в заяві обставини, обґрунтований розрахунок стягуваної чи оспорюваної суми;
- 4) не подано доказів сплати реєстраційного та третейського зборів у встановленому порядку та розмірі;
- 5) порушено правила об'єднання вимог або об'єднано в одній позовній заяві кілька вимог до одного чи кількох відповідачів і сумісний розгляд цих вимог перешкоджатиме з'ясуванню прав і взаємовідносин сторін чи суттєво утруднить вирішення спору;
- 6) не подано доказів надсилання відповідачеві копії позовної заяви і доданих до неї документів;
- 7) до винесення ухвали про порушення провадження у справі від позивача надійшла заява про врегулювання спору.

Суддя повертає позовну заяву не пізніше п'яти днів з дня її надходження, про що виносить ухвалу.

Повернення позовної заяви не перешкоджає повторному зверненню з нею до Третейського суду в загальному порядку після усунення допущеного порушення.

Стаття 73. Порушення провадження у справі

Третейський суддя, прийнявши позовну заяву, не пізніше п'яти днів з дня її надходження виносить і надсилає сторонам ухвалу про порушення провадження у справі, в якій вказується про прийняття позовної заяви, призначення справи до розгляду в засіданні Третейського суду, про час і місце його проведення, необхідні дії щодо підготовки справи до розгляду в засіданні.

Ухвала надсилається також іншим особам, підприємствам, установам, організаціям у випадках, коли від них витребовуються документи, відомості та висновки або їх посадові особи викликаються до Третейського суду.

Стаття 74. Дії судді по підготовці справи до розгляду

З метою забезпечення правильного і своєчасного вирішення спору суддя Третейського суду вчиняє в необхідних випадках такі дії по підготовці справи до розгляду:

- 1) вирішує питання про залучення до участі у справі іншого відповідача та про виключення чи заміну неналежного відповідача;
- 2) викликає представників сторін для уточнення обставин справи і з'ясовує, які матеріали може бути подано додатково;
- 3) зобов'язує сторони, інші підприємства, установи, організації, їх посадових осіб виконати певні дії (зверити розрахунки, провести огляд доказів у місці їх знаходження тощо); витребує від них документи, відомості, висновки, необхідні для вирішення спору, чи знайомиться з такими матеріалами безпосередньо в місці їх знаходження;
- 4) вирішує питання про призначення експертизи;
- 5) провадить огляд і дослідження письмових та речових доказів у місці їх знаходження;
- 6) вирішує питання про визнання явки представників сторін у засідання Третейського суду обов'язковою;
- 7) вирішує питання про виклик свідків, посадових та інших осіб для дачі пояснень по суті справи;
- 8) вирішує питання про розгляд справи безпосередньо на підприємстві, в організації;
- 9) вирішує питання про вжиття заходів до забезпечення позову;
- 10) вчиняє інші дії, спрямовані на забезпечення правильного і своєчасного розгляду справи.

Розділ IX. Забезпечення позову

Стаття 75. Підстави забезпечення позову

Третейський суд за заявою будь-якої сторони або з своєї ініціативи має право розпорядитися про вжиття стороною таких забезпечувальних заходів щодо предмета спору, які він вважає необхідним, з урахуванням положень цивільного та господарського процесуального законодавства. Третейський суд може витребувати від будь-якої сторони надати належне забезпечення позову у зв'язку з такими заходами. Забезпечення позову допускається в будь-якій стадії провадження у справі, якщо невжиття таких заходів може утруднити чи зробити неможливим виконання рішення Третейського суду.

Про забезпечення позову виноситься ухвала.

Стаття 76. Скасування забезпечення позову

Питання про скасування забезпечення позову вирішується Третейським судом із зазначенням про це в рішенні чи ухвалі.

Розділ X. Вирішення спорів

Стаття 77. Повідомлення сторін про засідання

Про час і місце проведення засідання по справі сторони повідомляються ухвалами, які повинні бути направлені їм, щоб кожна із сторін мала строк не менше п'яти днів для підготовки до розгляду справи та прибуття на засідання.

За згодою сторін або за рішенням Третейського суду цей строк може бути скорочений або подовжений.

За необхідністю проведення наступних засідань дати їх проведення встановлюються суддею (складом суду) з урахуванням конкретних обставин справи.

Стаття 78. Строк вирішення спору

Третейський суд вживає заходів щодо розгляду спору в якомога коротший термін. Щодо конкретної справи, строк третейського розгляду не може перевищувати 2 місяці з дня обрання (призначення) складу Третейського суду або обрання (призначення) одноособового судді.

За клопотанням обох сторін чи клопотанням однієї сторони, погодженим з другою стороною, третейський розгляд може бути продовжений на більш тривалий строк.

Стаття 79. Доповідь справи

Розгляд справи в Третейському суді починається доповіддю головуєчого Третейського суду або одного з членів складу суддів Третейського суду, якщо справа розглядається колегіально.

Доповідач викладає обставини справи, вимоги позивача, які містяться в позовній заяві, докази та пояснення відповідача, які містить відзив на позов, зміст представлених в Третейській суд письмових матеріалів, а також повідомляє інші дані, які повинні бути розглянуті складом Третейського суду для прийняття рішень по справі.

Доповідач по конкретній справі призначається Головою суду із складу суду, обраного (призначеного) для слухання справи.

Доповідач повинен з моменту призначення підготувати доповідь в письмовій формі до початку розгляду справи.

Для викладення сторонами позицій на підставах доказів і для проведення усних дебатів здійснюється усне слухання справи.

Слухання проводиться в закритому засіданні. З дозволу складу Третейського суду і згоди сторін на слуханні можуть бути присутніми особи, які не беруть участі в третейському розгляді.

Стаття 80. Наслідки непредставлення документів та участь сторін

Непредставлення відповідачем відзиву на позовну заяву не може розглядатися як визнання вимог позивача.

Неявка сторін, належним чином поінформованих щодо часу і місця слухання, не зашкоджує розгляду справи та проголошенню рішення, крім випадку коли сторона, яка не

з'явилася надала заяву з клопотанням в письмовій формі щодо відкладення слухань справи за поважною причиною, докази якої повинні бути представлені суду разом з клопотанням.

Сторона має право просити щодо провадження слухання справи без її присутності.

Стаття 81. Відкладення розгляду справи, перерва в засіданні

Третейський суд відкладає в межах строків, встановлених статтею 74 цього Регламенту, розгляд справи, коли за якихось обставин спір не може бути вирішено в даному засіданні. Такими обставинами, зокрема, є:

- 1) нез'явлення в засідання представників сторін, інших учасників третейського розгляду;
- 2) неподання витребуваних доказів;
- 3) необхідність витребування нових доказів;
- 4) залучення до участі в справі іншого відповідача, заміна неналежного відповідача;
- 5) необхідність заміни відведеного судді, судового експерта, секретаря.

Про відкладення розгляду справи виноситься ухвала, в якій вказуються час і місце проведення наступного засідання.

Суддя має право оголосити перерву в засіданні в межах встановленого строку вирішення спору з наступною вказівкою про це в рішенні або ухвалі.

Стаття 82. Відмова позивача від позову, визнання позову Відповідачем, мирова угода сторін

Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем і умови мирової угоди сторін викладаються в адресованих Третейському суду письмових заявах, що долучаються до справи. Ці заяви підписуються відповідно позивачем, відповідачем чи обома сторонами.

До прийняття відмови позивача від позову або до затвердження мирової угоди сторін Третейський суд роз'яснює сторонам наслідки відповідних процесуальних дій, перевіряє, чи є повноваження на вчинення цих дій у представників сторін.

Третейський суд на початку розгляду повинен з'ясувати у сторін можливість закінчити справу мировою угодою та в подальшому сприяти вирішенню спору шляхом укладення мирової угоди на всіх стадіях процесу. Сторони мають право закінчити справу укладенням мирової угоди як до початку третейського розгляду, так і на будь-якій його стадії, до прийняття рішення.

За клопотанням сторін Третейський суд приймає рішення про затвердження мирової угоди. Мирова угода може стосуватися лише прав і обов'язків сторін щодо предмета спору. Мирова угода не може порушувати інтереси третіх осіб.

Зміст мирової угоди викладається безпосередньо в рішенні Третейського суду.

На будь-якій стадії розгляду третейські судді використовують всі можливості для врегулювання спору шляхом укладання мирової угоди.

Стаття 83. Зупинення провадження у справі та його поновлення

Третейський суд зупиняє провадження у справі в разі неможливості розгляду даної справи до вирішення пов'язаної з нею іншої справи, що розглядається іншим компетентним судом.

Третейський суд має право зупинити провадження у справі за клопотанням сторони або за своєю ініціативою у випадках:

- 1) призначення Третейським судом експертизи;
- 2) надсилання Третейським судом матеріалів до слідчих органів;
- 3) заміни однієї з сторін її правонаступником внаслідок реорганізації підприємства, організації або смерті фізичної особи.

Третейський суд поновлює провадження у справі після усунення обставин, що зумовили його зупинення.

Про зупинення провадження у справі та його поновлення виноситься ухвала.

Стаття 84. Припинення третейського розгляду

Третейський суд постановляє ухвалу про припинення третейського розгляду після порушення провадження у справі в таких випадках:

- спір не підлягає вирішенню в третейських судах України;
- є рішення компетентного суду між тими ж сторонами, з того ж предмета і з тих самих підстав;
- позивач відмовився від позову;
- сторони уклали угоду про припинення третейського розгляду;
- підприємство, установу чи організацію, які є стороною третейського розгляду, ліквідовано;
- Третейський суд є не компетентним щодо переданого на його розгляд спору;
- у разі смерті фізичної особи, яка була стороною у справі, якщо спірні правовідносини не допускають правонаступництва.

Стаття 85. Залишення позову без розгляду

Третейський суд залишає позов без розгляду, якщо:

- 1) у провадженні компетентного суду або іншого органу, який діє в межах своєї компетенції, є справа з судового спору між тими ж сторонами, про той же предмет і з тих же підстав;
- 2) позивач без поважних причин не подав витребувані Третейським судом матеріали, необхідні для вирішення спору, або представник позивача не з'явився на виклик у засідання Третейського суду і його нез'явлення перешкоджає вирішенню спору;

Про залишення позову без розгляду виноситься ухвала, в якій можуть бути вирішені питання про розподіл між сторонами витрат, про повернення третейського збору.

Після усунення обставин, що зумовили залишення позову без розгляду, позивач має право знову звернутися з ним до Третейського суду.

Стаття 86. Протокол засідання Третейського суду

Протокол засідання третейського суду ведеться за згодою сторін.

Для ведення протоколу за згодою третейських суддів (третейського судді) сторонами може бути призначений секретар третейського розгляду. За його відсутності третейські судді можуть обрати секретаря із складу (крім Голови) Третейського суду, яким вирішується спір.

У протоколі засідання третейського суду зазначаються:

- найменування Третейського суду;
- номер справи;
- дата та місце розгляду справи;

- прізвища та ініціали третейських суддів і секретаря;
- суть спору;
- найменування сторін, їхніх представників, свідків, експертів,
- інших осіб, які беруть участь у розгляді справи;
- заяви та клопотання сторін;
- вказівки та вимоги до сторін по справі, висунуті третейським судом;
- розклад засідань третейського суду;
- зміст пояснень сторін та інших осіб, які беруть участь у справі;
- подані під час третейського розгляду докази, відомості про їх огляд;
- узгодження сторонами питання про необхідність зберігання та умови зберігання рішень третейського суду;
- витрати, понесені сторонами.

Сторони мають право ознайомитися зі змістом протоколу. За проханням сторони в триденний строк після складання протоколу ухвалою складу Третейського суду в протокол можуть бути внесені зміни або доповнення, якщо прохання визнано обґрунтованим.

До зауважень щодо протоколу можуть бути додані матеріальні носії виготовлені особою, яка задіяна в справі, аудіо- та (або) відеозаписи судового засідання.

Зауваження щодо протоколу, які надані Третейському суду по закінченню трьохденного строку, судом не розглядаються і повертаються особі, яка надала зауваження.

Сторона за її проханням отримує копію протоколу, яка засвідчується Головою Третейського суду, або Головою складу Третейського суду, або суддею, який розглядає справу одноособово.

Протокол веде секретар третейського розгляду.

Протокол підписується секретарем та всіма третейськими суддями, які розглядали справу.

Стаття 87. Прийняття рішення

При вирішенні спору по суті (задоволення позову, відмова в позові повністю або частково) Третейський суд приймає рішення.

Рішення викладається у письмовій формі та підписується всіма суддями, які брали участь у засіданні. У разі розгляду справи трьома суддями суддя, не згодний з рішенням, зобов'язаний викласти у письмовій формі свою окрему думку, що приєднується до справи.

Стаття 88. Права Третейського суду щодо прийняття рішення

Третейський суд, приймаючи рішення, має право:

- 1) визнати недійсним повністю чи у певній частині пов'язаний з предметом спору договір, який суперечить законодавству;
- 2) виходити за межі позовних вимог, якщо це необхідно для захисту прав і законних інтересів позивачів і про це є клопотання заінтересованої сторони;
- 3) зменшувати у виняткових випадках розмір неустойки (штрафу, пені), яка підлягає стягненню зі сторони, що порушила зобов'язання;
- 4) відстрочити або розстрочити виконання рішення.

Стаття 89. Рішення Третейського суду

Третейський розгляд закінчується оголошенням остаточного рішення.

Рішення Третейського суду приймається після дослідження усіх обставин справи третейським суддею, що одноособово розглядав справу, або більшістю голосів третейських суддів, які входять до складу Третейського суду. Рішення оголошується у засіданні Третейського суду.

Третейський суд вправі оголосити лише резолютивну частину рішення. У цьому випадку, мотивоване рішення має бути направлено сторонам у строк, який не перевищує п'яти днів з дня оголошення резолютивної частини рішення.

Кожній стороні направляється по одному примірнику рішення. У разі відмови сторони одержати рішення третейського суду або її неявки без поважних причин у засідання Третейського суду, де воно оголошується, рішення вважається таким, що оголошене сторонам, про що на рішенні робиться відповідна відмітка, а копія такого рішення надсилається такій стороні.

Стаття 90. Оголошення рішення та набрання ним законної сили

Рішення Третейського суду викладається у письмовій формі і підписується третейським суддею, який одноособово розглядав справу, або повним складом Третейського суду, що розглядав справу, в тому числі і третейським суддею, який має окрему думку. Окрема думка третейського судді викладається письмово та додається до рішення Третейського суду.

У рішенні Третейського суду повинні бути зазначені:

- назва Третейського суду;
- дата прийняття рішення;
- склад Третейського суду і порядок його формування;
- місце третейського розгляду;
- сторони, їх представники та інші учасники третейського розгляду, що брали участь у розгляді справи Третейським судом;
- висновок про компетенцію Третейського суду, обсяг його повноважень за третейською угодою;
- стислий виклад позовної заяви, відзиву на позовну заяву, заяв, пояснень, клопотань сторін та їхніх представників, інших учасників третейського розгляду;
- встановлені обставини справи, підстави виникнення спору, докази, на підставі яких прийнято рішення, зміст мирової угоди, якщо вона укладена сторонами, мотиви, з яких Третейський суд відхилив доводи, докази та заявлені під час третейського розгляду клопотання сторін;
- висновок про задоволення позову або про відмову в позові повністю або частково по кожній із заявлених вимог;
- норми законодавства, якими керувався Третейський суд при прийнятті рішення.
- Висновки Третейського суду, що містяться в рішенні по справі, не можуть залежати від настання або ненастання будь-яких обставин.
- У разі задоволення позовних вимог у резолютивній частині рішення зазначаються:
- сторона, на користь якої вирішено спір;

- сторона, з якої за рішенням Третейського суду має бути здійснено стягнення грошових сум та/або яка зобов'язана виконати певні дії або утриматися від виконання певних дій;
- розмір грошової суми, яка підлягає стягненню, та/або дії, які підлягають виконанню або від виконання яких сторона має утриматися за рішенням Третейського суду;
- строк сплати коштів та/або строк і спосіб виконання таких дій;
- порядок розподілу між сторонами витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом;
- інші обставини, які Третейський суд вважає за необхідне зазначити.
- Рішення Третейського суду скріплюється підписом Директора та круглою печаткою Корпорації «БОГДАН» (печаткою постійно діючого Третейського суду при Корпорації «Богдан»).

Стаття 91. Ухвали третейського суду

З питань, що виникають у процесі розгляду справи і не стосуються суті спору, Третейський суд постановляє ухвали.

Стаття 92. Винесення ухвали та її зміст

Якщо спір не вирішується по суті (відкладення розгляду справи, зупинення, припинення провадження у справі, залишення позову без розгляду тощо), Третейський суд виносить ухвалу.

Ухвала Третейського суду має містити:

- 1) найменування Третейського суду, номер справи і дату винесення ухвали, найменування сторін, ціну позову, вимогу позивача, прізвища судді (суддів), представників сторін, інших осіб, які брали участь у засіданні (із зазначенням їх посад);
- 2) стислий виклад суті спору або зміст питання, з якого виноситься ухвала;
- 3) мотиви винесення ухвали з посиланням на законодавство;
- 4) висновок з розглянутого питання;
- 5) вказівку на дії, що їх повинні вчинити сторони, інші підприємства, організації, чи особи у строки, визначені Третейським судом.

Стаття 93. Розсилка рішення

Мотивоване рішення Третейського суду направляється сторонам, які приймали участь у справі, рекомендованим листом або вручається особисто протягом 3-х днів з дня його прийняття, при обов'язкових умовах сплати всіх третейський витрат сторонами або однією із сторін.

Кожній стороні направляється по одному примірнику рішення.

У разі відмови сторони одержати рішення Третейського суду або її неявки без поважних причин у засідання Третейського суду, де воно оголошується, рішення вважається таким, що оголошене сторонам, про що на рішенні робиться відповідна відмітка, а копія такого рішення надсилається такій стороні.

Стаття 94. Додаткове рішення

Будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, може протягом семи днів після одержання рішення звернутися до Третейського суду із заявою про прийняття додаткового рішення щодо вимог, які були заявлені під час третейського розгляду, але не знайшли відображення у рішенні.

Заяву про прийняття додаткового рішення має бути розглянуто тим складом Третейського суду, який вирішував спір, протягом семи днів після її одержання Третейським судом.

За результатами розгляду заяви приймається додаткове рішення, яке є складовою частиною рішення Третейського суду, або виноситься мотивована ухвала про відмову у задоволенні заяви про прийняття додаткового рішення.

Стаття 95. Роз'яснення рішення

Будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, має право протягом семи днів після одержання рішення звернутися до Третейського суду із заявою про роз'яснення резолютивної частини рішення.

Заяву про роз'яснення резолютивної частини рішення має бути розглянуто тим складом Третейського суду, який вирішував спір, протягом семи днів після її одержання третейським судом.

За результатами розгляду заяви виноситься ухвала про роз'яснення рішення, яка є складовою частиною рішення, або мотивована ухвала про відмову у роз'ясненні рішення.

Здійснюючи роз'яснення резолютивної частини рішення, Третейський суд не має права змінювати зміст рішення.

Стаття 96. Виправлення рішення

Третейський суд у тому ж складі, з власної ініціативи або за заявою сторони третейського розгляду, може виправити у рішенні описки, арифметичні помилки або будь-які інші неточності аналогічного характеру, протягом 5 днів, відраховуючи з дня проголошення рішення або протягом п'яти днів після отримання рішення, про що виноситься ухвала, яка є складовою частиною рішення.

Стаття 97. Оскарження рішення третейського суду

Рішення Третейського суду є остаточним і оскарженню не підлягає, крім випадків, передбачених цим Регламентом та Законом України „Про третейські суди“.

Рішення Третейського суду може бути оскаржене стороною у випадках, передбачених цим Регламентом та Законом України „Про третейські суди“, до компетентного суду відповідно до встановлених законом підвідомчості та підсудності справ.

Рішення Третейського суду може бути оскаржене та скасоване лише з таких підстав:

- 1) справа, по якій прийнято рішення Третейського суду, не підвідомча третейському суду відповідно до Закону України „Про третейські суди“ та цього Регламенту;
- 2) рішення Третейського суду прийнято у спорі, не передбаченому третейською угодою (третейським застереженням), або цим рішенням вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди. Якщо рішенням третейського суду вирішені питання, які

виходять за межі третейської угоди, то скасовано може бути лише ту частину рішення, що стосується питань, які виходять за межі третейської угоди;

- 3) третейську угоду (третейське застереження) визнано недійсною компетентним судом;
- 4) склад третейського суду, яким прийнято рішення, не відповідав вимогам статей 20-25 цього Регламенту;
- 5) третейський суд вирішив питання про права і обов'язки осіб, які не брали участь у справі.

Заяву про скасування рішення третейського суду може бути подано до компетентного суду сторонами, третіми особами протягом трьох місяців з дня прийняття рішення третейським судом, а особами, які не брали участь у справі, у разі якщо третейський суд вирішив питання про їх права і обов'язки, - протягом трьох місяців з дня, коли вони дізналися або повинні були дізнатися про прийняття рішення третейського суду.

Скасування компетентним судом рішення Третейського суду не позбавляє сторони права повторно звернутися до Третейського суду, крім випадків, передбачених цією статтею.

У разі, якщо рішення Третейського суду скасовано повністю або частково внаслідок визнання компетентним судом недійсною третейської угоди (третейського застереження) або через те, що рішення прийнято у спорі, який не передбачений третейською угодою, чи цим рішенням вирішені питання, що виходять за межі третейської угоди, відповідний спір не підлягає подальшому розгляду в Третейському суді.

Стаття 98. Відстрочка або розстрочка виконання рішення Третейського суду зміна способу та порядку виконання рішення, ухвали

При наявності обставин, що ускладнюють виконання рішення Третейського суду або роблять його неможливим, за заявою сторони, або за своєю ініціативою Третейський суд у десятиденний строк розглядає це питання у судовому засіданні з викликом сторін і у виняткових випадках, залежно від обставин справи, може відстрочити або розстрочити виконання рішення, ухвали, змінити спосіб та порядок їх виконання.

При відстрочці або розстрочці виконання рішення, ухвали Третейський суд на загальних підставах може вжити заходів щодо забезпечення позову.

Про відстрочку або розстрочку виконання рішення, ухвали, зміну способу та порядку їх виконання виноситься ухвала.

Розділ XI. Порядок виконання рішення Третейського суду

Стаття 99. Обов'язковість виконання рішення Третейського суду

Рішення Третейського суду виконуються зобов'язаною стороною добровільно у порядку і строки, які встановлені в рішенні.

Якщо в рішенні не встановлено строк, воно підлягає негайному виконанню, без будь-яких зволікань чи застережень.

Сторони та Третейський суд вживають всі необхідні заходи з метою забезпечення виконання рішення.

Стаття 100. Порядок видачі виконавчого документа

Заява про видачу виконавчого документа може бути подана до компетентного суду протягом трьох років з дня прийняття рішення Третейським судом. Така заява підлягає розгляду компетентним судом протягом 15 днів з дня її надходження до суду. Про час та місце розгляду заяви повідомляються сторони, проте неявка сторін чи однієї із сторін не є перешкодою для судового розгляду заяви.

При розгляді заяви про видачу виконавчого документа компетентний суд повинен витребувати справу з Третейського суду, в якому зберігається справа, яка має бути направлена до компетентного суду протягом п'яти днів від дня надходження вимоги. У такому випадку строк вирішення заяви про видачу виконавчого документа продовжується до одного місяця.

Ухвала про видачу виконавчого документа направляється сторонам протягом п'яти днів з дня її прийняття.

Сторона, на користь якої виданий виконавчий документ, одержує його безпосередньо у компетентному суді.

Після розгляду компетентним судом заяви про видачу виконавчого документа справа підлягає поверненню до Третейського суду.

Компетентний суд відмовляє в задоволенні заяви про видачу виконавчого документа, якщо:

- 1) на день прийняття рішення за заявою про видачу виконавчого документа рішення Третейського суду скасовано компетентним судом;
- 2) справа, по якій прийнято рішення Третейського суду, не підвідомча Третейському суду відповідно до закону;
- 3) пропущено встановлений цією статтею строк для звернення за видачею виконавчого документа, а причини його пропуску не визнані судом поважними;
- 4) рішення Третейського суду прийнято у спорі, не передбаченому третейською угодою (третейським застереженням), або цим рішенням вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди. Якщо рішенням Третейського суду вирішені питання, які виходять за межі третейської угоди, то скасовано може бути лише ту частину рішення, що стосується питань, які виходять за межі третейської угоди;
- 5) третейська угода (третейське застереження) визнана недійсною компетентним судом;
- 6) склад Третейського суду, яким прийнято рішення, не відповідав вимогам статей 22-25 цього Регламенту та Закону України „Про третейські суди“;
- 7) рішення Третейського суду містить способи захисту прав та охоронюваних інтересів, які не передбачені законами України;

- 8) Третейський суд не надав на вимогу компетентного суду відповідну справу;
- 9) третейський суд вирішив питання про права і обов'язки осіб, які не брали участь у справі.

Ухвала компетентного суду про відмову у видачі виконавчого документа, якщо вона не була оскаржена в апеляційному порядку, набирає законної сили після закінчення строку на апеляційне оскарження. У разі подання апеляції ухвала компетентного суду набирає законної сили після розгляду справи судом апеляційної інстанції.

Сторони мають право протягом 15 днів після винесення компетентним судом ухвали про відмову у видачі виконавчого документа оскаржити цю ухвалу в апеляційному порядку. Після набрання законної сили ухвалою про відмову у видачі виконавчого документа спір між сторонами може бути вирішений компетентним судом у загальному порядку.

Стаття 101. Примусове виконання рішення Третейського суду

Рішення Третейського суду, яке не виконано добровільно, підлягає примусовому виконанню в порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження".

Виконавчий документ, виданий на підставі рішення Третейського суду, може бути пред'явлений до примусового виконання в строки, встановлені Законом України "Про виконавче провадження".

Стаття 102. Зберігання матеріалів справ, розглянутих Третейським судом

Всі зібрані письмові докази разом з процесуальними документами сторін (позов, відзив на позов, тощо) та Третейського суду повинні зберігатися у справі в прошитому та пронумерованому вигляді.

Справи, розглянуті Третейським судом, зберігаються у цьому Третейському суді протягом десяти років з дня прийняття рішення Третейського суду. Облік матеріалів справ та прийнятих рішень Третейським судом здійснюється за допомогою електронного реєстру (бази даних). Засновник Третейського суду забезпечує ведення електронного реєстру (бази даних) матеріалів справ та рішень Третейського суду.

[Остання сторінка Регламенту](#)

[Остання сторінка Положення](#)

[Список третейських судів](#)